

STHS ry koulutuspäivät, Tampere 5.2.2020

AsbTest -hankkeen ilmanvaihtoasiat ja alipaineistuslaitteiden toiminta

Ilpo Kulmala
Johtava tutkija, VTT

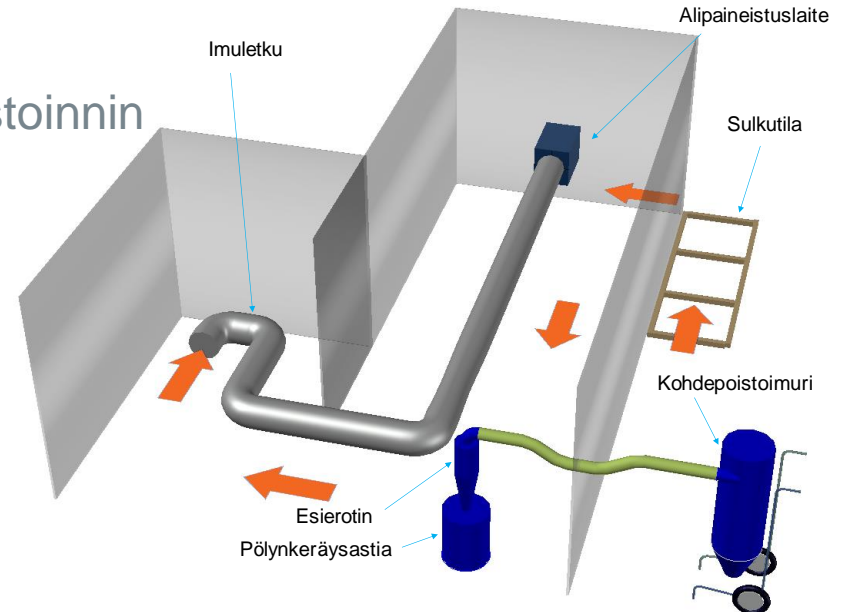
Osastointi ja ilmanvaihto asbestipurkutöissä

Tarkoitus:

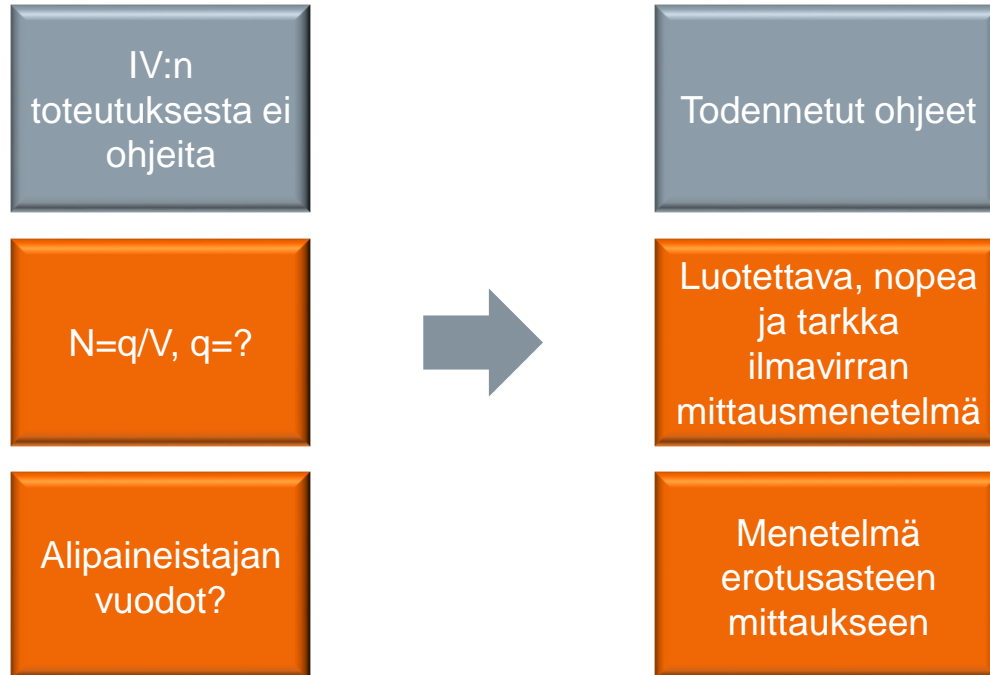
- Estää asbestikuitujen leviäminen ympäristöön
- Ylläpitää pientä alipainetta ympäristöön nähden
- Aikaansaada huuhteluvaikutus
- Laimentaa asbestikuitupitoisuudet osastoinnin sisällä

Toteutus:

- Alipaineistajalla, joka varustettu HEPA suodattimella
- Lisäksi kohdepoistomuri

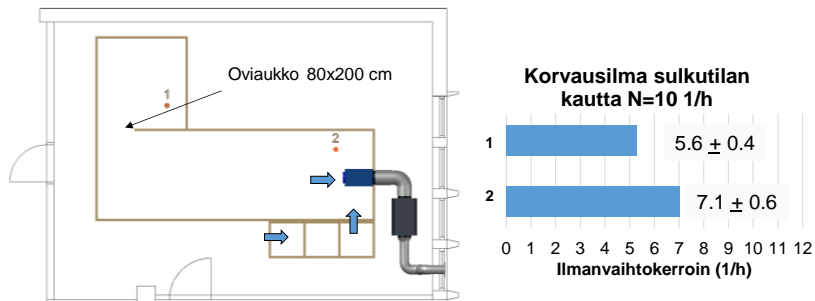

Lähtötilanne ja tavoitteet

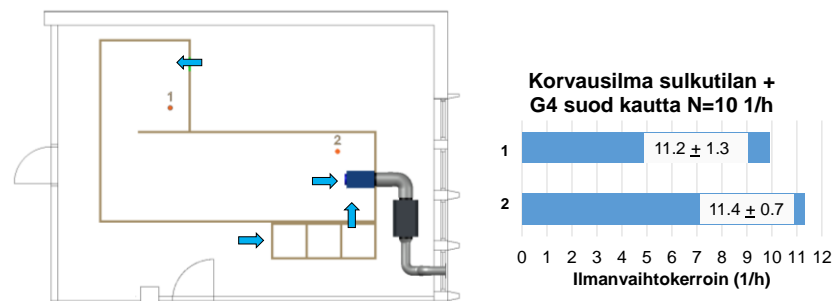

Ilmanjaon vaikutus IV:n tehokkuuteen

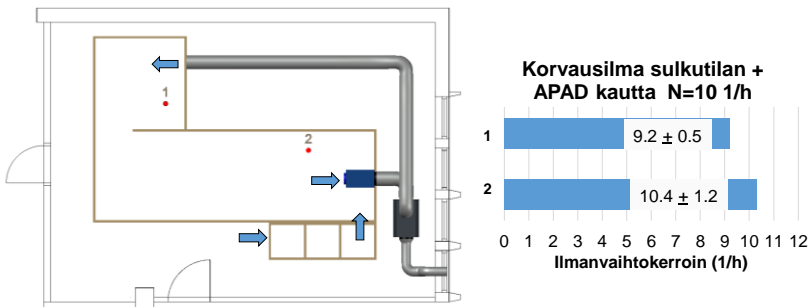
Poisto alipaineistajalla, tuloilman jakoa vaihdeltu

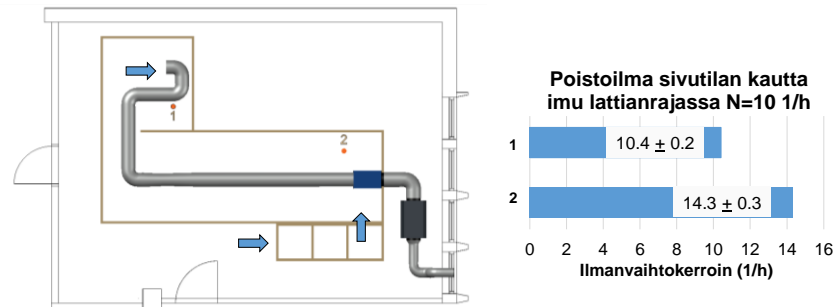
Korvausilma sulkutilan kautta

Korvausilma sulkutilan ja korvausilma-aukon kautta

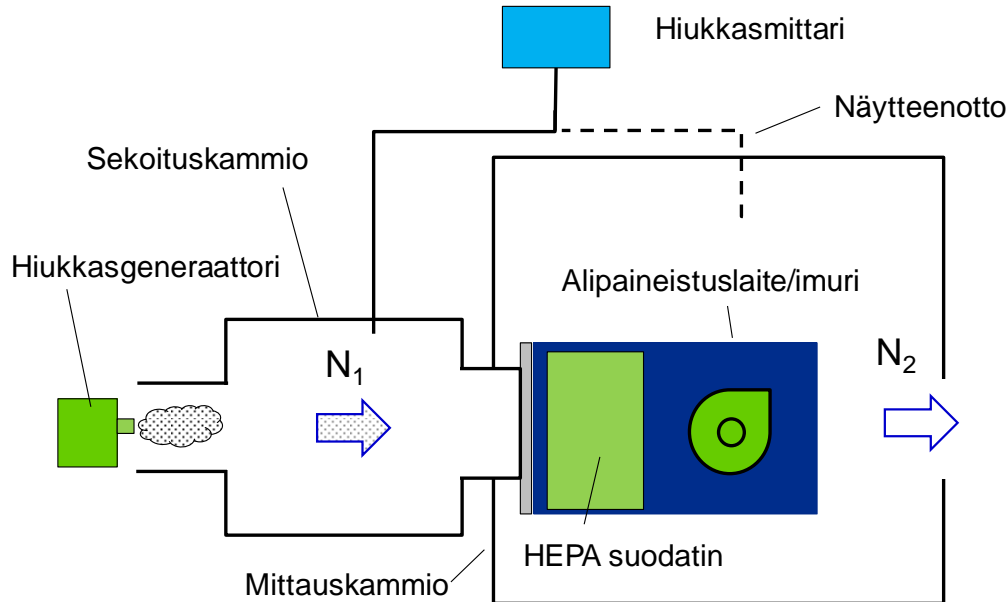

Korvausilma sulkutilan ja paineentasaimen kautta

Korvausilma sulkutilan kautta; poisto mahdollisimman kaukana tuloilmasta

Alipaineistuslaitteen suodatustehokkuuden mittaus laboratoriossa

Läpäisy $P=N_2/N_1$

$P_{\max}=0.05\%$ HEPA H13 suodattimelle

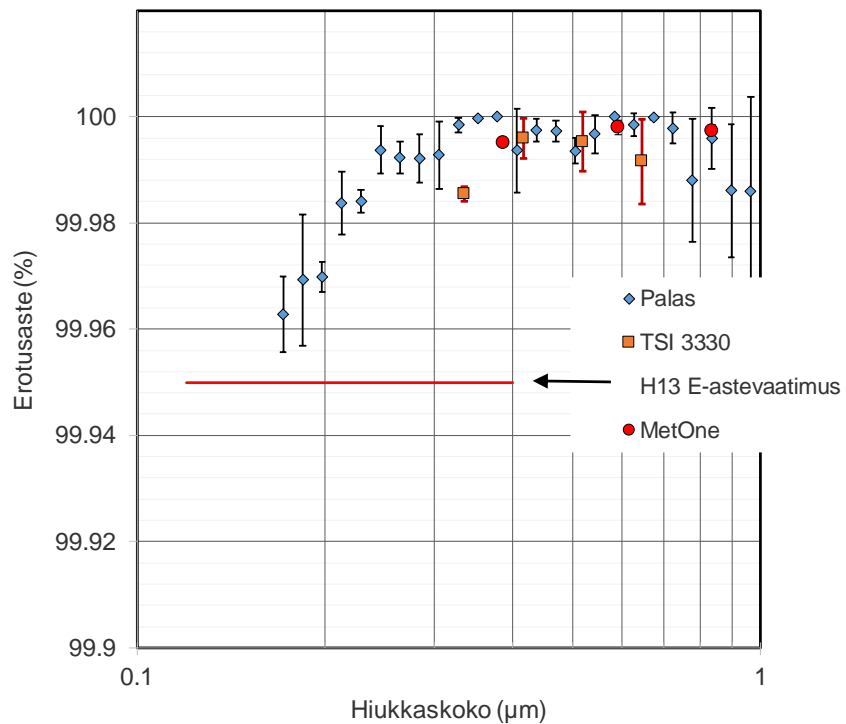
($E>99.95\%$ @MPPS, $E=1-P$)

Kokeissa käytetyt hiukkaslaskurit

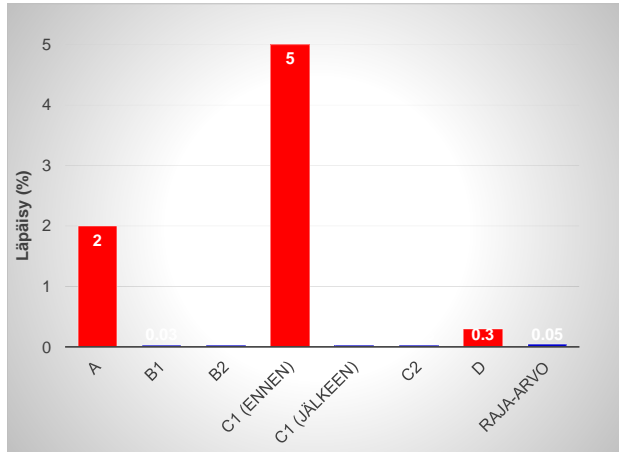

	TSI 3330	Met One 237B	Palas Fidas Frog
Kokoalue	0.3-10 μm	0.3 - >5 μm	0.18 – 18 μm
Kanavia	16	6	64
Näyteilmavirta	1 lpm	2.8 lpm	1.4 lpm
Tallennus	Muistiin	Muistiin, paperi	Muistiin
Pitoisuusalue	0.01-3000 p/cm ³	0.001-74 p/cm ³	0.1-20000 p/cm ³

Hiukkaslaskureiden vertailu

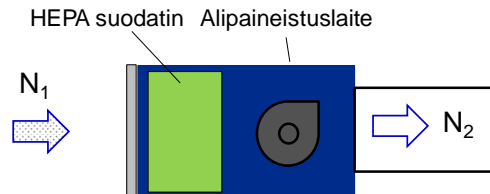
Alipaineistuslaitteiden toimintakunto kenttäolosuhteissa: suodatuskyky

Puolet mitatuista laitteista vuoti selvästi

Mittausjärjestelyt kenttäolosuhteissa

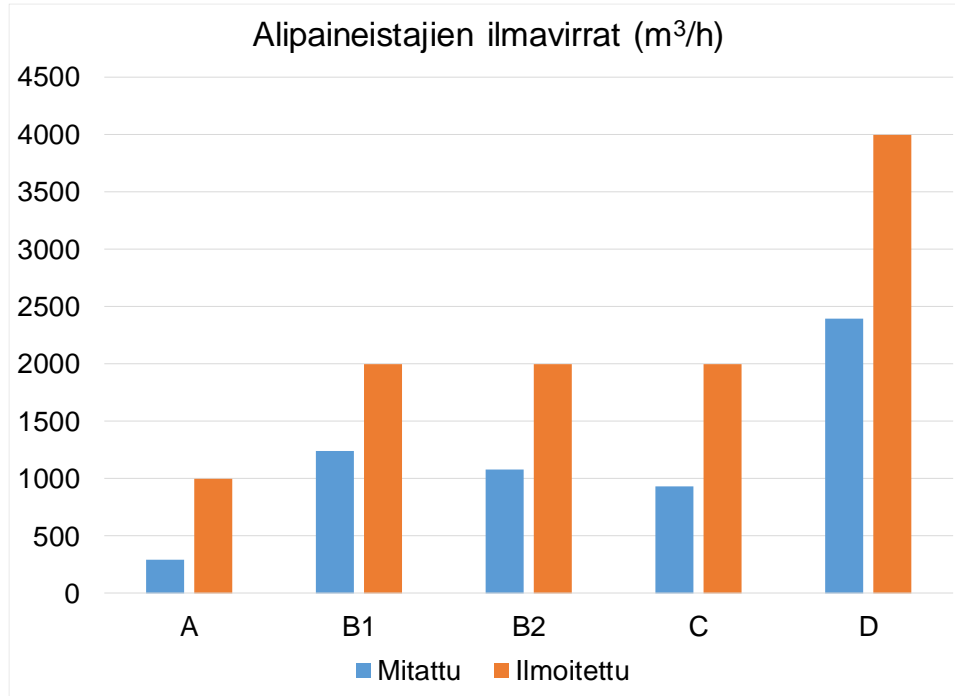

$$\text{Läpäisy } P = N_2 / N_1$$

$P_{\max} = 0.05\%$ HEPA H13 suodattimelle

Alipaineistuslaitteiden toimintakunto: ilmavirrat

Kenttäkohteissa mitatut ilmavirrat keskimäärin n. puolet ilmoitetuista arvoista

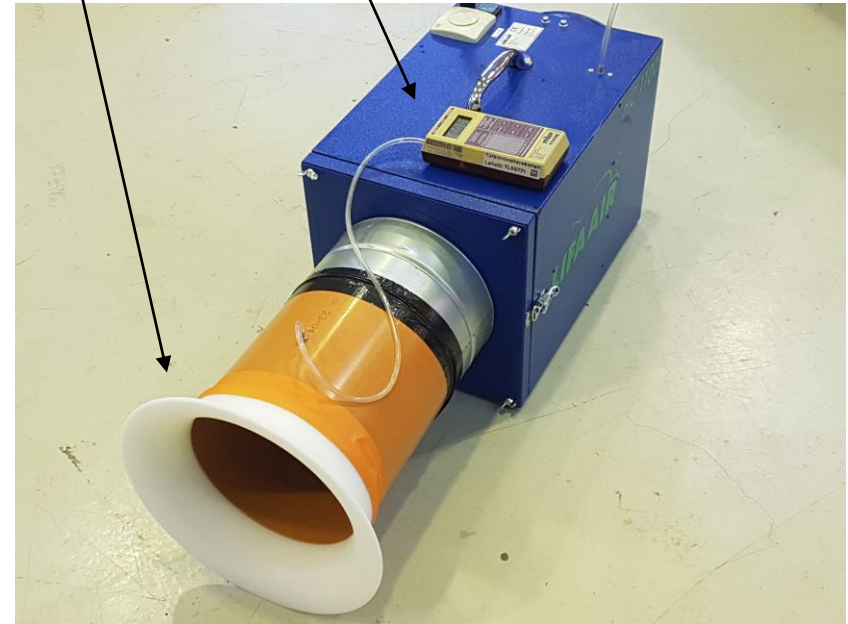

Uusi ilmavirran mittausmenetelmä

- Muodostuu standardinmukaisesta mittauselimestä, jonka paine-ero riippuu ilmavirrasta
- Tarkka, luotettava ja nopea
- Voidaan valmistaa esim. 3D-tulostuksella
- Sopii hyvin kenttäkäyttöön
- Voidaan tarkastaa osastoinnin ilmanvaihtuvuus ennen purkutöiden aloittamista

Ilmavirran mittauselin

Painemittari

Yhteenveto

- Osastoinnilla ja sen ilmanvaihdolla keskeinen osa asbestipölyn leviämisen estämisessä
- Toimivan ilmanvaihdon edellytykset: **riittävä ilmanvaihtuvuus** (>10 1/h, krokidoliittipurussa >20 1/h) ja alipaine (>10 Pa) sekä **tehokas ilmanjako**
- Kenttämittauksissa havaittiin puutteita laitteiden suodatustehossa, noin puolessa mitatuista laitteista oli vuotoja
- Laitteiden ilmavirrat olivat huomattavasti pienemmät kuin valmistajan ilmoittamat arvot
- Toimintakunnon mittaamiseen (erotusaste, ilmavirta) kehitetty nopeita, luotettavia ja helppokäyttöisiä menetelmiä joiden avulla voidaan varmistaa turvallinen toiminta